

Ur *Folkets Dagblad* 12 juni 1939

Mördade spanska revolutionärers minne ska firas.

Internationella Andrés Nin-dagen den 16 juni. Stalinisternas förbrytelser ger lärdom som ej får glömmas.

”Internationella arbetarfronten mot kriget” beslöt vid sin konferens i Paris i slutet av april att varje år fira den 16 juni som den internationella Andrés Nin-dagen. Andrés Nin var som bekant POUM:s sekreterare och mördades av stalinisterna sedan de störtat Caballero-regeringen och av den nya Negrín-regeringen fått fria händer att sätta i gång sitt barbariska och blodiga utrotningsarbete mot POUM och andra socialistiska revolutionärer i Spanien.

POUM:s exekutivkommitté skriver i sitt manifest i anslutning till den proklamerade minnesdagen:

Andrés Nin är symbolen för kampen mot den fysiska terror, som tillämpats av stalinisterna, under masken av polemiska argument; Andrés Nin personifierade den revolutionära hedern och ärligheten gentemot det politiska gangsterväldet; Andrés Nin var en oförsonlig kämpe mot de metoder och begrepp som tillämpades av en degenererad riktning inom arbetarrörelsen.

Den 16 juni 1937 började i Spanien undertryckandet av vårt parti – det enda som representerade de revolutionära folkmassornas känslor och strävanden. Det börjad med att vår politiske sekreterare Andrés Nin häktades. Fyra timmar senare kastades han med handklovar om armlederna av utländska Tjecka-agenter i en bil och fördes till Valencia. Därifrån förde man honom omedelbart till Madrid under ständig övervakning av Tjecka-bödlarna. Han inspärrades olagligt i en ”villa” i staden Alcalá de Henares. Den 24 juni släpades han från fängelset i Alcalá de Henares av en grupp ryska och polska officerare, vilka förde honom till sin garnison i Pardo, där han mördades under omständigheter, vars detaljer vi alltjämt inte känner till.

Många andra offer.

Detta är den korta historien om det stora brott som begicks i Spanien av sovjetbyråkratins besoldade hejdukar. Men detta mord var inte det enda. Andra revolutionära kämpar föll också på sin post, såsom österrikarn Kurt Landau, en lojal och hängiven kämpe samt en av våra största marxistiska teoretiker i nuvarande tid; vidare Martial Mena, en värdig kämpe för det heroiska spanska proletariatet, Arano, Hervas, Trepas, Figuerola, Salcedo, Bib Smillie och många andra av vårt partis militanter, vilka försvunnit under mystiska omständigheter, liksom också Berberi, Rein, Wolf och Moulin – beprövade kämpar tillhörande olika organisationer – vilka offrade sina liv för revolutionen.

Under oktoberrevolutionens mask.

Andrés Nins häktning markerar början till de vildaste förföljelser arbetarrörelsens historia känner. Nu häktades vårt partis militanter massvis och hela POUM:s press undertrycktes; de kontrarevolutionära banden lade beslag på våra lokaler och på vår egendom, som erövrats i kampen mot fascismen. POUM:s militära formationer upplöstes, och vårt parti ställdes utanför lagen. Allt detta skedde under den ryska oktoberrevolutionens mask – liksom denna revolution också fått tjäna att rättfärdiga massavrättningarna i Sovjetunionen, där de mördades som byggt upp den revolutionära staten... Allt detta var ett verk av inhemska och utländska stalinistiska band och skedde i den kommunistiska internationalens namn.

Andrés Nin liksom Rosa Luxemburg och Karl Liebknecht kommer att förbli ett föredöme för nu levande och kommande generationer inom den internationella arbetarrörelsen. Vår politiske sekreterare tillhörde den generation, som efter världskriget 1914–1918 skänkte världsproletariatet en stor kamparmé: den kommunistiska internationalen. Under hela sitt liv ägnade han oförtrutet sin aktivitet åt de förtrycktas frigörelse, för att skapa ett fritt och lyckligt klasslöst samhälle. Då den ryska staten och den kommunistiska internationalens förfall började, var Andrés Nin en av de första som påvisade och bekämpade den byråkratiska kräftskada, vilken förde det ryska och internationella proletariatet till kapitulation inför bourgeoisin. Han ägnade från början alla sina krafter åt att reformera det ryska partiet och Tredje Internationalen. Då han kom på det klara med att denna uppgift var ogenomförbar i praktiken, inriktade han sig på att skapa en rörelse som över hela världen skulle samla och övertaga arvet efter den kommunistiska internationalen från Lenins tid. Och det var mitt under denna uppgift som han överrumplades av lönnmördarna, vilka berövade det revolutionära världsproletariatet en av dess mest upplysta ledare och en av dess värdigaste kämpar.

Bakom lögnernas rökriddå.

För att rättfärdiga mordet på Andrés Nin och talrika andra revolutionära kämpar, tog den spanska och internationella stalinismen sin tillflykt till upprepade lögnkampanjer och ett förtal som saknar motstycke i historien. GPU förfalskade i Spanien dokument för att försöka bevisa att dessa revolutionärer, som varit sina idéer trogna under ett helt liv, med ens blivit simpla agenter åt den internationella fascismen. Med hjälp av falska dokument närdes sedan under hela månader en skändlig internationell lögnpropaganda. Det gällde att lura arbetarna i alla länder och framställa revolutionärerna som verkliga förrädare och förrädarna som verkliga revolutionärer. Den stalinistiska pressen i Spanien predikade mord på POUM:s ivrigaste kämpar. Fala agenter och fanatiska militanter följde bokstavligen sin press' och sina ledares råd samt mördade POUM-männen både vid och bakom fronten. Samtidigt kvävde de också revolutionen, ända tills förräderiet mot Katalonien var fullbordat, vilket avgjorde Franco-hordernas triumf i hela Spanien.

Mordet på Andrés Nin, förföljelserna mot POUM och den spanska revolutionens ”likvidering” har avslöjat stalinismens verkliga karaktär. Den har under hela den spanska revolutionen visat sig vara ett för arbetarrörelsen främmande element, som står i ständig tjänst hos de små borgerliga demokratiska partierna och den sovjetryska byråkratins härskarekast. Den har offrat proletariatets historiska intressen för Sovjetunionens utrikespolitiska kombinationer; den har upphöjt förtal och lönnmord till politiska argument och den har gjort det offentliga förtälet till en verklig konst.

Endast sanningen kan göra oss fria.

Traditionen inom den socialistiska rörelsen har varit att representera en ny uppfattning av världen och de moraliska relationerna mellan människorna. Gentemot det borgerliga samhället, som befinner sig i förfall och upplösning, är socialismen ett återupprättande av de mest upphöjda mänskliga idéerna. Den i förfall stadda kapitalismen har för att kunna fortsätta att existera tagit sin tillflykt till lögn, förtal, bedrägeri och dubbelspel. Men proletariatet har endast behov av sanningen. De som med föregivande av att representera arbetarklassen begagnar sig av kapitalismens vanliga förfaringssätt, visar därigenom att de inte har någonting gemensamt med den socialistiska kulturen, utan är ett upplösande element inom arbetarklassen i – bourgeoisins tjänst.

Stalinismen har i verkligheten avslöjat sig inte bara som en mot den proletära revolutionen fientlig politisk faktor utan också som ett socialt reaktionärt element. Den trampar under

fötterna den proletära moralens viktigaste principer, genom att begagna sig av de sämsta metoder, Stalinismens hat mot de lojala och ärliga revolutionärerna är utan gränser.

”**Den internationella Andrés Nin-dagen**” har således en stor betydelse. Den ska ägnas åt minnet av de spanska revolutionärer, som fejt lönnmördades av den demokratisk-stalinistiska kontrarevolutionen. Men det bästa sättet att hedra deras minne är att fortsätta kampen mot lönnmördarna och arbeta för återställandet av proletariatets revolutionära idéer och skapandet av oavhängiga marxistiska partier.

Låt oss hylla den lönnmördade Andrés Nins minne! Skam över hans mördare och deras medbrottslingar!

Folkets Dagblad 12 juni 1939, s. 1, 10.

Lästips – mer om (särskilt repressionen mot) POUM

Socialistiska Partiets press:

[Socialistiska Partiet och POUM](#). Artiklar ur SP:s dagstidning *Folkets Dagblad* (1937)

[Om spanska inbördeskriget](#). Artiklar från *Avantgardet* (ungdomsförbundets tidskrift)

[Processen mot POUM - Artiklar ur Folkets Dagblad och Arbetaren](#) (hösten 1938)

[Spanien i revolution](#) av August Spångberg (broschyr från 1937).

Dokument:

[Vad är och vad vill P.O.U.M.](#) (skrift utgiven i början av 1936)

[För en revidering av POUM-rättegången eller omedelbar amnesti](#). Politiska och fackliga ledare i Spanien protesterar mot domstolsutslaget i rättegången mot POUM-ledare (november 1938)

Övriga texter om förföljelserna mot POUM:

[Mordet på Andreu Nin – hur gick det till?](#) av Martin Fahlgren.

[Repressionen mot anarkister och POUM under spanska inbördeskriget](#) av B Bolloten

[Den olägliga revolutionen \(Spanien 1936-1939\)](#) av Fernando Claudín